

ÜDY 1·2·3·4

ODY 1·2·3·4

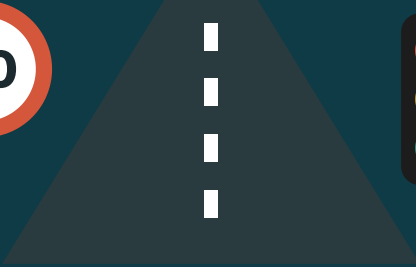
ORTAK DERS

ÜNİTE 22

Trafik Güvenliği

Temel tanımlar, hız sınırları, geçme ve şerit kuralları, asli kusur, ceza puanı ve araç donanımı

Okuma süresi: **13 dakika**

BU ÜNİTEDE

Son ünite de 2018 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin bir taşımacılık yöneticisini en çok ilgilendiren kurallarını topluyoruz: hız, geçme, şerit, asli kusur, alkol ve ceza puanı.

22.1 • TANIMLAR

Trafığın temel kavramları

Kavram	Anlamı
Trafik	Yaya, hayvan ve araçların karayolundaki hâl ve hareketleri
Durma	Kırmızı ışık, dur işareti gibi trafik zorunluluğuyla durmak
Duraklama	İnsan indirmek-bindirmek, yük almak-boşaltmak ya da beklemek için kısa süre durmak
Park etme	Durma ve duraklama dışında aracı bırakmak
Geçiş hakkı	Yolu kullanırken diğerlerine göre öncelik
Geçiş üstünlüğü	Görevdeki bazı araçların, can ve mal güvenliğini tehlikeye atmadan kısıtlamalara bağlı olmaması
Şoför	Ticari olarak tescilli motorlu taşıtı süren kişi
İşleten	Aracı kendi hesabına işleten; çoğunlukla araç sahibi

22.2 · ARAÇLAR

Araç kategorileri

Kategori	Araç
M1	Otomobil: sürücü dışında en çok 8 koltuk
M2 / M3	Sürücü dışında 8'den fazla koltuk; azami kütle 5 tona kadar (minibüs) / 5 tonun üstü (otobüs)
N1	Kamyonet: 3,5 tona kadar
N2	Kamyon: 3,5 - 12 ton
N3	12 tonu aşan kamyon ve çekici
O1 - O4	Römorklar: 0,75 t / 3,5 t / 10 t / 10 t üstü

- ◆ **Taşıt katarı:** birlikte seyreden, en çok iki römorktan oluşan dizi.
- ◆ **Hafif römork:** azami yüklü ağırlığı 750 kg'ı geçmeyen römork.
- ◆ **Azami yüklü ağırlık:** araç + güvenli taşıyabileceği azami yük. **Yüksüz ağırlık:** deposu dolu, zorunlu donanımıyla yüksüz araç.

22.3 · KURUMLAR

Trafikte kim ne yapar?

İçişleri Bakanlığı (Emniyet, Jandarma)

Trafik denetimi, tescil, kaza tespiti, sürücü belgesi işlemleri.

Karayolları Genel Müdürlüğü

Yol yapım-bakım, işaretleme standartları, özel yük izni, gerektiğinde farklı hız sınırı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Taşımacılık eşgüdümü, araç muayenesi, ağırlık ve boyut denetimi.

Millî Eğitim Bakanlığı

Trafik eğitimi planı, sürücü kurslarının izin ve denetimi.

Belediyeler

Kendi yollarında yol ve kavşak düzeni, işaretleme, park yerleri.

Araç üzerinde değişiklik ve adres değişikliği **30 gün** içinde tescil kuruluşuna bildirilir; bildirilmeyen araç trafikten men edilir.

22.4 · MUAYENE VE BELGE

Muayene ve sürücü belgesi

Araç	Periyodik muayene
Hususi otomobil	İlk 3 yaş, sonra 2 yılda bir
Resmî ve ticari otomobil	İlk 2 yaş, sonra her yıl
Kamyon, kamyonet, çekici, minibüs, otobüs	İlk 1 yaş, sonra her yıl

Kazaya karışıp zabıtaca gerekli görülen ya da üzerinde değişiklik yapılan araç ayrıca **özel muayeneye** girer.

Ağır vasıta sürücü belgeleri

C1, C: kamyon**CE: çekici + yarı römork****D1, D: minibüs, otobüs****DE: römorklu otobüs**

Uluslararası sürücü belgesi Türkiye’de Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu tarafından 1 yıl süreyle verilir.

22.5 · HIZ

Hız sınırları (km/s)

Araç	Şehir içi	Şehirlerarası	Bölünmüş	Otoyol
Otomobil	50	90	110	120
Minibüs, otobüs	50	80	90	100
Kamyonet	50	80	85	95
Kamyon, çekici	50	80	85	90
Tehlikeli madde	30	50	60	70

⚠ DİKKAT EDİN

KGM ve belediyeler işaretle farklı hız sınırı koyabilir; levha her zaman önceliklidir. Tehlikeli madde araçlarının değerleri yönetmelikteki güncel tabloyla kontrol edilmelidir.

AKILDA TUTUN

Takip mesafesi: hızın en az yarısı kadar metre (90 km/s'de 45 m) ya da en az 2 saniyelik yol. Tehlikeli madde aracı yerleşim dışında en az 50 m mesafe bırakır.

22.6 · ŞERİT

Şerit kuralları

- ◆ Trafik **sağdan** akar; araç yolun sağından, çok şeritli yolda hızının gerektirdiği şeritten sürülür.
- ◆ **Sol şerit** sürekli işgal edilmez; yalnızca geçme ve dönme içindir.
- ◆ Dört ve daha fazla şeritli iki yönlü yolda kamyon, otobüs ve benzerleri geçme ve dönme dışında **en sağ şeridi** izler.
- ◆ Kavşağa yaklaşırken yerleşim yerinde **30 m**, dışında **150 m** içinde şerit değiştirilmez.
- ◆ İşaret verir vermez ani şerit değiştirmek, iki şeridi birden kullanmak yasaktır.
- ◆ İki yönlü üç şeritli yolda en sol şeride girilmez.

22.7 · GEÇME

Geçme kuralları

1

Kontrol et

arkadan geçen yok, öndeki geçmeye kalkmıyor, yol yeterince açık

2

Uyar ve işaret ver

korna ya da selektör, sol sinyal

3

Soldan geç

geçilen araç aynada görünene kadar ilerle

4

Sağa dön

sağ sinyalle sağ şeride geç

Geçmenin yasak olduğu yerler: yasak levhası olan yerler; görüşü yetersiz tepe üstü ve dönemeçler; yaya ve okul geçitleri, kavşak ve demiryolu geçitlerine yaklaşırken; tek şeritli iki yönlü köprü ve tüneller.

▲ DİKKAT EDİN

Sağdan ya da banketten geçmek yasaktır.
Geçilen sürücü **hızını artırmaz**, sağa yanaşır.
Eğimli dar yolda **inen araç çıkan araca** yol verir.

22.8 · GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

Ambulans, itfaiye, polis

Öncelik sırası: 1) cankurtaran, 2) itfaiye, 3) zabıta, 4) trafik hizmet araçları, 5) kar ve buzla mücadele araçları, 6) alarm sırasında sivil savunma, 7) koruma araçları.

- ◆ Hak, **ışıklı ve sesli** uyarı birlikte verilerek ve can-mal güvenliği tehlikeye atılmadan kullanılır.
- ◆ Işık: cankurtaran ve zabıtada mavi-kırmızı ya da mavi; itfaiye ve sivil savunmada kırmızı.
- ◆ İşareti alan sürücü yer açar, gerekirse durur; kavşaktaysa kavşağı boşaltıp bekler.
- ◆ Görev dışında bu hakkı kullanmak yasaktır.

22.9 · ASLİ KUSUR

Kazada asli kusur sayılan hâller

Kırmızı ışıktaki ya da dur işaretinde geçmek

Taşıtı giremez yola veya karşı şeride girmek

Arkadan çarpmak

Geçme yasağı olan yerde geçmek

Doğrultu değiştirmeyi yanlış yapmak

Şeride tecavüz

Kavşakta geçiş önceliğine uymamak

Dar yolda geçiş önceliğine uymamak

Manevra kurallarına uymamak

Yerleşim dışında taşıtı yolunda park etmek

Kurala uygun park etmiş araca çarpmak

SINAVDA SORULUR

Hız sınırını aşmak, yorgun sürmek, aşırı yük taşımak, ani fren yapmak **asli kusur listesinde yoktur** (tali kusur ya da başka yaptırım). Kaza yerini terk etmek, alkollü ve ehliyetsiz araç kullanmak ise **adli** sonuç doğurur.

22.10 · ALKOL

Alkol ve uyuşturucu

Ticari ve kamu sürücüsü

Taksi, dolmuş, minibüs, otobüs, kamyon, çekici ile yük ve yolcu taşıyanlar: **hiç alkol almamış olmalı.**

Diğer sürücüler

Kandaki alkol **0,50 promili** geçemez.

Belgenin geri alınması (son 5 yılda): ilk kez **6 ay**, ikinci kez **2 yıl**, üçüncü kez **5 yıl**; her seferinde para cezası artar, üçüncüde psikoteknik değerlendirme de gerekir.

EĞİTMEN NOTU

Sıfır alkol kuralı sürücünüz için de, şirketiniz için de geçerlidir. Alkollü sürücünün karıştığı kazada sigorta rücu eder; zarar işletmeye döner.

22.11 · CEZA PUANI

100 puan kuralı

1

1 yılda ilk kez 100 puan

belge 2 ay alınır; eğitimden sonra iade

2

Aynı yıl ikinci kez

belge 4 ay alınır; psikoteknik ve psikiyatri muayenesi

3

Aynı yıl üçüncü kez

belge iptal edilir

- ◆ Ölümlü kazaya asli kusurla sebep olanın belgesi **1 yıl** geri alınır.
- ◆ Bir yılda hız sınırını %30'dan fazla aşmak 5 kez tekrarlanırsa belge geri alınır.
- ◆ Para cezası tebliğden itibaren **15 gün içinde** ödenirse dörtte bir indirimli ödenir; süresinde ödenmeyen ceza gecikme zammıyla tahsil edilir.

22.12 · DONANIM VE YÜK

Araçta bulunacaklar, yükleme ve çekme

Gereç	Kural
Takograf	Otobüs, kamyon, çekici
Yangın söndürücü	Otomobil, kamyonet 1 kg; 12 tona kadar kamyon toplam 4 kg; 12 ton üstü kamyon-çekici toplam 6 kg
Reflektör	Motosiklet hariç tüm motorlu araçlarda 2 adet
Engel işareti	Otobüs, kamyon, çekici: 150 × 25 cm
Takoz, ilk yardım çantası, takımlar	Ağır vasıtalarda zorunlu

- ◆ Kamyon ve römorkta **yük üstünde insan taşınmaz**; yük düşmeyecek, plakayı ve ışıkları örtmeyecek şekilde yüklenir.
- ◆ Arızalı araç önüne ve arkasına **150 m'den** görülecek yansıtıcı konur; dönemeç ve tepede en az 30'ar m uzağa.
- ◆ Çekmede iki araç arası en fazla **5 m**; fren bozuksa çeki demiriyle en fazla 1 m ve saatte en fazla 15 km.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

ÜDY Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

ÜDY · ODY Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT ÜST DÜZEY YÖNETİCİ KURSU

📍 Camlı Kahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No: 114/2, 34610 Güngören/İstanbul

☎️ (0212) 641 92 94

💬 WhatsApp: 0 530 957 79 13

SOSYAL MEDYA HESABIMIZ

📘 facebook.com/udybelgeleri

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Sınav notlarınızı bir kez daha gözden geçirip deneme sınavıyla kendinizi ölçmenizi öneririz. Başarılar dileriz.